MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tas-27 ta' Gunju, 2007

Citazzjoni Numru. 451/2004

George Catania (95963 M) u martu Marie Louise Catania (618064 M) ghal kull interess li jista' jkollha u Tarcam Company Ltd. (C 16852).

vs

L-Awtorita` ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar.

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 18 ta' Gunju 2004 a fol. 1 tal-process, u pprezentata quddiem din il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallef Noel Cuschieri fejn gie premess:-

Illi l-atturi huma l-okkupanti ta' sit mikri mill-Gvern ta' Malta li fuqu jinsab razzett bl-isem Morning Dawn, l-Ahrax ta' Ghajn Tuta, Limiti tal-Mellieha, liema razzett jikkonsisti

f’parti fejn jitrabbew it-tigieg kif ukoll *stores* u garaxxijiet li jservu ghall-istess attivita`;

Illi dan ir-razzett kien inbena mill-attur wara li nhareg permess tal-bini mill-allura PAPB bin-numru 3046/91/5582/84, kif jirrizulta mill-permess innifsu kopja annessa bhala Dok. “DC1”;

Illi wara li nbena l-istess razzett inhargu wkoll il-licenzji kollha necessarji sabiex tkun tista’ titmexxa l-attivita’ tat-trobbija tat-tigieg hekk kif jidher mill-kopja tal-licenzja annessa Dok. “GC2”;

Illi ftit snin wara li nbniet l-istruttura tar-razzett skond il-permess ta’ zvilupp imsemmi, parti minn dan ir-razzett sfat milquta minn nirien liema nirien ikkawzaw danni konsiderevoli fl-istess struttura fosthom li wiehed miz-zewg *stores* ezistenti ggarraf kompletament;

Illi sabiex l-atturi jkunu jistghu jibqghu ghaddejjin fl-attivita` taghhom u b’hekk ikunu jistghu jaqalghu l-ghixien taghhom ma kellhomx alternattiva hlief li jergghu jibnu dik l-istruttura li ggarfet konsegwenza tan-nirien liema struttura kienet gia` koperta bil-permess ta’ zvilupp numru 3046/91/5582/84 hawn fuq imsemmi;

Illi fis-snin 1996 u 1999 l-allura Awtorita` ta’ l-Ippjanar harget ECF 606/96 u ECF 149/99 fejn allegat li l-attur kien ghamel *‘Land reclamation without permit’*;

Illi ghalkemm l-atturi mill-ewwel informaw lill-allura Awtorita` ta’ l-Ippjanar li huma ma kienu ghamlu l-ebda reklamazzjoni ta’ l-art izda dak li kienet qed tirreferi ghalih l-Awtorita` ma kienx fuq is-sit okkupat mill-atturi u li r-reklamazzjoni kienet tikkoncerna terzi persuni, aktar specifikatament il-Gvern ta’ Malta, xorta wahda l-Awtorita` ta’ l-Ippjanar ghadha sallum tinjora dan il-fatt evidenti;

Illi fis-sena 2002 l-Awtorita` konvenuta kompliet tkabbar il-pjaga ta’ l-atturi billi harget avviz biex tieqaf u ta’ twettieq bin-numru 135/02 kontra l-attur George Catania li fih allegat li l-protestat kien bena zewg *stores* minghajr

permess u gew indikati z-zewg *stores* li snin qabel kienu gew milquta minn nirien u parti minnhom giet meqruda minn nirien u ghalhekk kienu koperti bil-permess originali;

Illi ghalkemm l-atturi nformaw lill-Awtorita` konvenuta li kellha zball manifest u li z-zewg *stores* kienu koperti bil-permess, l-Awtorita` ta’ Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar insistiet ma’ l-atturi u l-Perit taghhom li kellha tigi sottomessa applikazzjoni sanatorja altrimenti kienet sejra twaqqa’ z-zewg *stores*, liema *stores* kienu originarjament mibnija skond il-permess u kienu jezistu qabel ma giet ikkreata l-istess Awtorita` fis-sena 1992;

Illi minhabba t-theddida li jitwaqqghu z-zewg *stores* l-atturi ma kellhomx triq ohra ghajr li jissottomettu applikazzjoni hekk imsejha ‘sanatorja’ ghaliex fil-fatt ma kien hemm bzonn li jigi sanat xejn, liema applikazzjoni kienet iggib in-numru 1918/02;

Illi l-Awtorita` konvenuta meta hadet in konsiderazzjoni din l-applikazzjoni njorat ghal kollox il-permess gia` ezistenti u kkunsidrat din l-applikazzjoni daqs li kieku l-istess razzett qatt ma ezista u ghalhekk inhareg rifjut ghal din l-applikazzjoni;

Illi wkoll sal-gurnata tallum l-istess Awtorita` ghadha tinsisti erronjament li l-atturi ghamlu xi reklamazzjoni ta’ l-art meta huwa evidenti li jekk ghandu jirrispondi xi hadd ghal din ir-reklamazzjoni dan ghandu jkun il-Gvern ta’ Malta u mhux l-atturi, l-istess Awtorita` qed tapplika fil-konfront ta’ l-atturi c-cirkulari 2/96 li tipprovdi ‘*guidelines*’ biex ma jinhargux permessi jekk ikun hemm xi haga llegali fuq is-sit koncernat b’konsegwenza li konsistentement qed jigi rifjutat il-permess u dan *nonostante* li r-reklamazzjoni msemmija lanqas tinsab fuq is-sit okkupat mill-atturi;

Illi sabiex jippruvaw izommu lill-Awtorita` konvenuta milli ingustament tmur twaqqa z-zewg *stores* in kwistjoni l-atturi ntavolaw applikazzjoni ohra bin-numru 3311/03 bl-isperanza li din l-applikazzjoni tigi trattata fil-mertu veru taghha u mhux fl-ghama ta’ dak kollu gia` ezistenti fuq is-sit u li ghalih jezisti permess ta’ zvilupp, izda

sfortunatament jidher li l-Awtortia` konvenuta ma biddlitx l-attitudni fil-konfront ta' l-atturi ghaliex din l-applikazzjoni gia` giet rifjutata fl-ewwel stadju ghall-istess ragunijiet suesposti u tinsab pendenti quddiem il-Kumissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp;

Illi sabiex l-atturi jigu ghal kollox maghkusa mill-atteggjament negattiv da parti ta' l-Awtorita` konvenuta fil-konfront taghhom, anki pendenti l-applikazzjoni, l-istess Awtorita` issa nfurmat lill-atturi li kienet ser tittiehed azzjoni diretta fil-jiem li gejjin (Dok "DC3"), u dan senjatament billi twaqqa' u tiddemolixxi z-zewg *stores* li fihom imexxu l-attivita` taghhom l-atturi b'mod li tirrendilhom minghajr ebda mezz ta' ghixien ghalihom u ghal uliedhom;

Illi ghalhekk l-istess atturi talbu lis-socjeta` konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex:-

1. Tiddikjara li z-zewg *stores* indikati fl-avviz biex Tieqaf u ta' Twettiq bin-numru 135/02 huma koperti bil-permess numru 3046/91/5582/84;

2. Tiddikjara li l-hrug ta' l-avviz biex Tieqaf u ta' Twettieq Numru 135/02 kien *ultra vires* il-poteri ta' l-Awtorita` konvenuta u konsegwentement thassar u tannulla l-avviz biex Tieqaf u ta' Twettiq Numru 135/02;

3. Tikkonferma l-ordni moghtija minn din l-Onorabbli Qorti diversasment presjeduta fl-atti tal-Mandat ta' Inibizzjoni Numru 991/2004 billi tipprojbixxi lill-Awtorita` konvenuta li tesegwixxi kwalsiasi xoghol ta' demolizzjoni jew infurzar ta' l-avviz biex Tieqaf u ta' Twettiq Numru ECF135/02 fuq ir-razzett possedut mill-atturi 'Morning Dawn', l-Ahrax ta' Ghajn Tuta, limiti tal-Mellieha.

Bl-imghax u bl-ispejjez, inkluzi dawk relattivi ghall-Mandat ta' Inibizzjoni fl-ismijiet George Catania vs l-Awtorita` ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar numru 991/2004, bl-ingunzjoni ta' rapprezentanti ta' l-Awtorita` konvenuta in subizzjoni, u bir-riserva ta' kull dritt ta' azzjoni ulterjuri fil-ligi.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-atturi a fol. 3 u 4 tal-process;

Rat il-lista tax-xhieda u dokumenti esebiti u mmarkati bhala Dok "GC1", "GC2" u "GC3" kif jidhru a fol. 5 sa 9 tal-process;

Rat li din il-kawza kienet appuntata ghas-smiegh minn din il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallef Noel Cuschieri ghas-seduta tad-29 ta' Ottubru 2004.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ta' l-Awtorita` ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar datata 1 ta' Lulju 2004 a fol. 15 tal-process fejn gie eccepit:-

1. Illi preliminarjament, it-talbiet attrici in kwantu diretti kontra l-Awtorita` eccipjenti, huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda, *stante* li din l-Onorabbli Qorti m'ghandhiex gurisdizzjoni sabiex tisma' din il-kawza u dan *a tenur* tas-**subartikolu (4) ta' l-artikolu 469A tal-Kap 12;**

2. Illi fit-tieni lok, u fil-mertu, l-istess talbiet huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda, *stante* li dak allegat mill-atturi ma jinkwadra ruhu fl-ebda kaz imsemmi fil-paragrafu ta' l-**artikolu 469A tal-Kap 12;**

3. Illi *in oltre*, fil-mertu t-talbiet kif imressqa mill-atturi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt *stante* li dak li ntqal fic-citazzjoni odjerna ma jinkwadrax ruhu mal-fatti tal-kaz u gew impjegati qisu li l-Awtorita` eccipjenti hija dik li qed taghmel hazin u mhux l-atturi stess li l-ewwel ghamlu zvilupp illegali u mbaghad jippretendu li jiehdu taghhom u jinhargilhom permess akkost ta' kollox;

4. Illi c-citazzjoni odjerna saret wara li l-istess atturi tilfu mandat ta' inibizzjoni numru 991/04GV kontra l-istess eccipjenti sabiex l-Awtorita` ma tmurx tesegwixxi u tnehhi l-illegalitajiet fuq il-post kif kellha d-dritt taghmel u ghaldaqstant ikun opportun illi l-atti tal-mandat hawn fuq citat jigu annessi ma' l-atti ta' din ic-citazzjoni;

5. Illi ghaldaqstant, u *in vista* tal-premess, it-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigi respinti bl-ispejjes kontra l-istess atturi.

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xhieda tal-Awtorita` ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar a fol. 17 sa 19 tal-process.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallef Noel Cuschieri tad-29 ta' Ottubru 2004 fejn meta ssejhet il-kawza dehret Dr. Joanna Vella Cuschieri ghall-atturi prezenti u Dr. Ian Stafrace ghall-Awtorita` konvenuta. Il-Qorti ordnat, fuq talba tal-konvenuta, li jigu allegati, mal-process odjern, l-atti tal-Mandat ta' Inibizzjoni 991/04. Il-kawza giet differita ghat-12 ta' Jannar 2005 ghal dan l-iskop u ghall-prezentata ta' l-affidavits ta' l-atturi rigward l-ewwel eccezzjoni.

Rat ir-rikors ta' l-attur datata 28 ta' Mejju 2004 a fol. 22 tal-process fejn l-esponenti talab lill-Qorti joghgobha tordna l-hrug tal-mandat ta' inibizzjoni sabiex izommu milli jkompli jaghmel hwejjeg (f'dan ir-rikors) imsemmija.

Rat ir-risposta ghar-rikors precedenti (fol. 24), u l-Qorti kif diversament preseduta mill-Onor. Mhallef Geoffrey Valenzia, peress illi r-rikorrenti seta' jkollu jedd x'jikkawtela, laqghet it-talba, u dan b'digriet moghti fid-9 ta' Gunju 2004.

Rat in-nota ta' l-atturi datata 21 ta' Dicembru 2004 a fol. 41 tal-process li permezz taghha pprezentat l-affidavits taghhom bid-dokumenti annessi, fl-atti tal-kawza.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallef Noel Cuschieri tat-12 ta' Jannar 2005 fejn meta ssejhet il-kawza dehret Dr. Claire Stafrace Zammit ghall-Awtorita` konvenuta u rapprezentant ta' l-istess. Dr. Claire Stafrace osservat li l-affidavits li gew prezentati jirrigwardaw il-

mertu u rriservat il-pozizzjoni taghha f'dan ir-rigward wara li tigi deciza l-ewwel eccezzjoni. Il-kawza giet differita ghat-22 ta' Frar 2005 sabiex il-konvenuta tipprezenta l-provi taghha dwar l-ewwel eccezzjoni; u tat-22 ta' Frar 2005 fejn Dr. Clarie Stafrace Zammit pprezentat nota ta' riferenza b'kopja ghall-kontro-parti li giet irtirata *seduta stante*; illi talbet differiment ghall-provi dwar l-ewwel eccezzjoni peress li x-xhud kien indispost; u l-Awtorita` ser tipprezenta rikors, fl-atti tal-Mandat ta' Inibizzjoni, ghar-revoka tad-digriet relattiv. Il-Qorti laqghet it-talba ghad-differiment. Il-kawza giet differita ghad-19 ta' April 2005 ghall-provi dwar l-ewwel eccezzjoni.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallef Noel Cuschieri tad-19 ta' April 2005 fejn meta ssejhet il-kawza dehret Dr. Claire Stafrace Zammit u osservat li r-risposta a fol. 94 sa fol. 96 tal-process ghandha tigi nserita fil-process nru 242/2005. Il-Qorti ordnat li jsir dan a kura tar-registratur. Il-kawza giet posposta. Meta regghet issejhet il-kawza dehret Dr. Joanna Vella Cuschieri ghall-attur prezenti u Dr. Claire Stafrace Zammit ghall-Awtorita` konvenuta. Xehed Joseph Farrugia prodott mill-Awtorita` konvenuta. Il-kawza giet differita ghat-3 ta' Mejju 2005 ghall-konkluzjoni tax-xhieda ta' Joseph Farrugia; u tat-3 ta' Mejju 2005 fejn meta ssejhet il-kawza deher l-attur assistit minn Dr. Joanna Vella Cuschieri. Dr. Claire Stafrace Zammit ghall-Awtorita` konvenuta u rapprezentata minn Joseph Farrugia. Kompla jixhed Joseph Farrugia. Il-kawza giet differita ghas-17 ta' Mejju 2005 ghall-konkluzjoni tax-xhieda ta' Joseph Farrugia; tas-17 ta' Mejju 2005 fejn meta ssejhet il-kawza dehru d-difensuri tal-partijiet u l-attur. Rega' xehed Joseph Farrugia. L-Awtorita` impenjat ruhha li tikkonsenja lill-attur kopja ta' l-*emails* li saret referenza ghalihom fix-xhieda ta' Joseph Farrugia. Il-Qorti nnominat lill-Assistent Gudizzjarju Dr. Mariella Gonzi biex tkompli bil-gbir tal-provi f'dan il-kaz. Il-kawza giet differita ghat-30 ta' Novembru 2005 ghall-kontinwazzjoni tal-gbir tal-provi.

Rat il-verbal tas-seduti mizmuma quddiem l-Assistent Gudizzjarju Dr. Mariella Gonzi tat-18 ta' Lulju 2005 fejn is-

seduta giet ikkancellata minn Dr. Joanna Vella Cuschieri; tal-15 ta' Settembru 2005; u tad-29 ta' Settembru fejn xehed Johann Buttigieg prodott mill-MEPA; u tal-11 ta' Ottubru fejn kompla jixhed Johann Buttigieg prodott mill-MEPA.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallef Noel Cuschieri tat-30 ta' Novembru 2005 fejn meta ssejhet il-kawza dehret Dr. Joanna Vella Cuschieri ghall-atturi u Dr. Claire Stafrace Zammit ghall-Awtorita` konvenuta. Deher l-attur u deher rapprezentant ta' l-Awtorita`. Il-Qorti ordnat li n-nota sfilzata mill-process 242/05/NC tigi nserita fl-atti odjerni u dan bi qbil mal-partijiet. Il-kawza giet differita ghall-14 ta' Frar 2006 ghall-kontinwazzjoni tal-gbir tal-provi.

Rat in-nota ta' l-Awtorita` konvenuta datata 8 ta' Novembru 2005 a fol. 144 tal-process li biha esebiet tliet dokumenti mmarkati Dok "JB1", "JB2" u "JB3".

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem il-Qorti kif illum hekk presjeduta tal-14 ta' Frar 2006 fejn meta ssejhet il-kawza dehret Dr. Joanna Vella Cuschieri ghall-attur prezenti. L-Awtorita` konvenuta u d-difensur taghha ssejhu diversi drabi baqghu ma dehrux. Il-Qorti ndikat lill-atturi biex jinformawha xi provi fadlilhom. Dr. Joanna Vella Cuschieri nformat il-Qorti li baqaghlha bhala xhieda lill-Perit Anthony Fenech Vella u kontro-ezami tar-rapprezentant ta' l-Awtorita` u xhieda tal-Pulizija. Inghata digriet ta' l-affidavit lill-attur b'terminu ta' tletin (30) jum. Il-Qorti nnominat bhala Assistent Gudizzjarju lil Dr. Josette Demicoli u ordnatilha li zzomm seduta wahda fil-mori ta' dan id-differiment ghall-provi kollha ta' l-attrici, liema provi ma jkunux producibbli bil-procedura ta' l-affidavit, u l-provi ta' l-attur jigi dikjarati maghluqa. Il-kawza giet differita ghall-kontinwazzjoni ghall-25 ta' April 2006. Aktar tard dehret Dr. Claire Stafrace Zammit li nfurmat il-Qorti li hi kienet ghalqet mill-provi.

Rat in-nota ta’ l-attrici datata 10 ta’ Marzu 2006 a fol. 151 tal-process li permezz taghha pprezentat l-affidavits ta’ Georgianne Catania u Joelene Vella.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma quddiem din il-Qorti tal-25 ta’ April 2006 fejn meta ssejhet il-kawza dehret Dr. Joanna Vella Cuschieri ghall-atturi u Dr. Claire Stafrace Zammit ghall-Awtorita` konvenuta. Il-Qorti ordnat li tinzamm l-ahhar seduta fit-23 ta’ Mejju 2006 mill-Assistent Gudizzjarju Dr. Josette Demicoli ghall-konkluzjoni tal-provi ta’ l-attur, liema seduta diga` kienet iffissata u l-partijiet jafu biha, u tinzamm seduta ohra b’ordni tal-Qorti biex isiru l-kontro-ezamijiet kollha relattivi sa l-ahhar ta’ Gunju 2006. Il-kawza giet differita ghall-finali trattazzjoni ghall-4 ta’ Ottubru 2006.

Rat in-nota ta’ l-atturi datata 18 ta’ Mejju 2006 a fol. 162 tal-process li permezz taghha pprezentaw l-anness affidavit tal-Perit Inginier Civili Anthony Fenech Vella.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma qudddiem din il-Qorti hekk presjeduta tal-4 ta’ Ottubru 2006 fejn meta ssejhet il-kawza dehret Dr. Claire Stafrace Zammit u Dr. Joanna Vella Cuschieri ghall-partijiet. Il-Qorti ordnat lill-Assistent Gudizzjarju Dr. Josette Demicoli biex izzomm seduta ghal kull parti fil-mori ta’ dan id-differiment ghall-kontro-ezamijiet kollha tal-partijiet sa l-ahhar ta’ Dicembru 2006, liema provi ma jkunux producibbli bil-procedura ta’ l-affidavit, u l-provi tal-partijiet huma maghluqa. Il-kawza giet differita ghall-finali trattazzjoni ghat-22 ta’ Frar 2007.

Rat in-nota ta’ George Catania datata 10 ta’ Jannar 2007 a fol. 178 tal-process li biha esebixxa tliet dokumenti u li gew immarkati minn Dok “MC1” sa Dok “MC7”.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma quddiem l-Assistent Gudizzjarju Dr. Josette Demicoli tas-6 ta’ April 2006 u tat-23 ta’ Mejju 2006; tat-12 ta’ Gunju 2006 fejn xehed PS419 Anton Buttigieg prodott mill-atturi; tas-26 ta’ Settembru 2006 fejn xehed Paul Spiteri; u tal-15 ta’ Frar 2007 fejn il-partijiet iddikjaraw li ma fadlilhomx provi aktar.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma quddiem il-Qorti kif presjeduta tat-22 ta’ Frar 2007 fejn meta ssejhet il-kawza dehret Dr. Joanna Vella Cuschieri ghall-atturi. Prezenti l-atturi. Dehru wkoll Dr. Claire Stafrace Zammit u Ivor Robinich ghall-Awtorita` konvenuta. Id-difensuri qablu li diga` hemm digriet li l-provi migbura f’din il-kawza jghoddu wkoll bhala provi fil-kawza Citazzjoni Nru 242/05. Dr. Joanna Vella Cuschieri, ghall-atturi, talbet li tipprezenta nota ta’ osservazzjonijiet. Il-Qorti laqghet it-talba u pprefiggiet terminu ta’ hamsa u erbghin (45) gurnata lill-atturi biex jipprezentaw n-nota ta’ osservazzjonijiet bil-visto/notifika lid-difensuri tal-kontro-parti li jkollhom hamsa u erbghin (45) gurnata biex jirrispondu, mid-data tan-notifika tan-nota ta’ osservazzjonijiet, b’dan li jekk in-nota attrici ma tigix ipprezentata fit-terminu ndikat, it-terminu ghan-nota tal-konvenuti jibda jghaddi mill-gheluq tat-terminu moghti lill-atturi. Il-kawza giet differita ghas-sentenza in difett ta’ ostakolu ghas-27 ta’ Gunju 2007.

Rat in-nota ta’ osservazzjonijiet ta’ l-atturi pprezentata fit-18 ta’ April 2007 a fol. 199 tal-process.

Rat ix-xhieda kollha hemm moghtija.

Rat l-atti kollha pprezentati mill-partijiet u d-digrieti relattivi.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi l-fatti li taw lok ghall-kawza odjerna u li rrizultaw mill-provi prodotti :

- L-attur ghandu mikri minghand il-Gvern ta’ Malta sit li fuqu jinsab ir-razzett mertu tal-vertenza odjerna.

- F’Dicembru 1984 inhareg il-permess tal-PAPB (Nru: 3046/91/5582/84) ghall-bini ta’ *poultry farm.*

- Skond il-pjanta originali tal-permess li kien inhareg fuq il-post tindika approvati erba' *warehouses* (Dok. "JB2" a fol.121 – xhieda ta' Johann Buttigieg a fol.115).

- Fl-affidavit taghhom l-atturi jsostnu li l-bini tlesta wara ftit xhur li nhareg il-permess u bdiet l-attivita`. Dan ma giex kontestat mill-Awtorita' konvenuta.

- Fl-1987 insibu l-ewwel registrazzjoni f'isem George Catania sabiex irabbi l-*broilers full time* (*vide* Dok. "PS" a fol.193). Paul Spiteri, rapprezentant tal-*Food & Veterinary Division* (a fol.189 tal-process) infatti spjega li dak iz-zmien ma kienx hemm licenzji u din kienet l-ewwel darba li saret registrazzjoni ta' dan it-tip. Din ir-registrazzjoni saret l-aktar *ai fini* biex id-dipartiment ikun jaf bihom.

- Illi mbaghad saret registrazzjoni ohra minn George Catania fin-1997 fejn gie ndikat li t-tigieg kienu jitrabbew fir-razzett imsemmi u kienet ghal *breeding broilers* ukoll.

- Bdew johorgu licenzji ufficjali mis-sena 2002 u din harget fuq isem George Catania (Dok. "MC5" a fol.183).

- Illi mis-sena 2003 sas-sena 2006 inharget licenzja f'kull sena ghall-istess razzett pero' f'isem Tarcam Co Ltd. Irrizulta li George Catania qed jidher ghan-nom ta' Tarcam Co Ltd (*vide* Dok. "MC1" sa "MC4" a fol. 179 *et seq* tal-process).

- Irrizulta wkoll li mis-sena 2002 'l hawn George Catania dejjem hallas il-licenzja li tohrog kull sena ammontanti ghal Lm10.

- Fin-1996 u 1999 l-Awtorita' harget zewg Avvizi biex Tieqaf u ta' Twettieq kontra l-attur minhabba *land reclamation without permit* (l-attur isostni li s-sit riferut fl-avvizi huwa sit proprjeta' tal-Gvern li ma jifformax parti mir-razzett tieghu u huwa nforma lill-Awtorita' b'dan il-fatt). Dan iz-zewgt Avvizi huma dawk ECF 606/96 u ECF 149/99. Ma jidhirx li sar ebda appell minn tali Avvizi.

- Irrizulta mill-okkorrenza prezentata a fol. 48 tal-process li fit-3 ta’ Ottubru 2000 ir-razzett in kwistjoni inhakem minn nirien.

- Fis-sena 2002 l-Awtorita’ harget Avviz biex Tieqaf u ta’ Twettieq Nru 135/02 kontra George Catania li fih gie allegat li huwa kien bena zewg *stores* minghajr permess (l-attur isostni li l-*istores* indikati kienu dawk li snin qabel kienu gew milquta minn nirien u parti minnhom giet meqruda minn nirien u b’hekk kienu koperti bil-permess originali).

- L-attur ghamel applikazzjoni sanatorja (Nru 1918/02) li giet rifjutata fit-13 ta’ Marzu 2003 (l-attur isostni li l-Awtorita’ injorat ghal kollox il-permess gia’ ezistenti u kkunsidrat l-applikazzjoni daqs li kieku r-razzett qatt ma ezista).

- L-attur ghamel talba ghal rikonsiderazzjoni izda minhabba li din saret tard din kienet invalida.

- Saret ghalhekk applikazzjoni ohra f’Mejju 2003 (Nru 3311/03) li kienet pratikament identika bhal dik ta’ qabilha. Din l-applikazzjoni giet ukoll rifjutata fis-26 ta’ Settembru 2003. Saret talba ghal rikonsiderazzjoni li ghadha pendenti.

- B’hekk l-attur ipprezenta c-citazzjoni odjerna fejn qed jitlob lil din il-Qorti biex (i) tiddikjara li z-zewg *stores* indikati fl-Avviz Nru 135/02 huma koperti bil-permess numru 3046/91/5582/84; (ii) tiddikjara li l-hrug ta’ l-Avviz biex Tieqaf u ta’ Twettieq Numru 135/02 kien *ultra vires* il-poteri ta’ l-Awtorita’ u b’hekk tordna li dan jithassar u jigi annullat; (iii) tikkonferma l-ordni moghti mill-Qorti fl-atti tal-Mandat ta’ Inibizzjoni Nru 991/04.

- Illi l-Awtorita’ konvenuta pprezentat in-nota ta’ l-eccezzjonijiet taghha li se jigu trattati.

Illi l-Awtorita’ konvenuta eccepiet preliminarjament li t-talbiet attrici in kwantu diretti kontra taghha huma nfondati

fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda, *stante* li din il-Qorti m'ghandhiex gurisdizzjoni sabiex tisma' din il-kawza a tenur tas-**sub-artikolu (4) ta'** l-**artikolu 469A tal-Kap.12.** Inoltre' fit-tieni eccezzjoni taghha, l-Awtorita' ssostni li l-allegazzjonijiet ta' l-atturi ma jinkwadraw fl-ebda kaz imsemmi fil-paragrafu ta' l-**artikolu 469A tal-Kap.12.**

Il-kwistjoni li qed tigi ezaminata f'din is-sentenza tirrigwarda l-eccezzjoni ta' nuqqas ta' gurisdizzjoni ta' din il-Qorti li tezamina u tiddeciedi dwar it-talbiet attrici *in vista* ta' dak li jipprovdi l-**artikolu 469 A tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili**.

Dan l-artikolu jipprovdi li:-

"hlief hekk kif provdut mod iehor bil-ligi, il-qrati tal-gustizzja ta' kompetenza civili ghandhom gurisdizzjoni biex jistharrgu l-validita' ta' xi ghemil amministrattiv, konsistenti f'ordni, licenzja, permess, warrant, decizjoni jew ir-rifjut ghal talba ta' xi persuna li jsir minn awtorita' pubblika, jew li jiddikjaraw dak l-ghemil null, invalidu jew minghajr effett fil-kazijiet hemm indikati u cioe`:-

a. meta l-ghemil amministrattiv jikser il-Kostituzzjoni;

b. meta l-ghemil amministrattiv ikun ultra vires ghal xi raguni minn dawk li gejjin:

(i) meta dak l-ghemil jitwettaq minn awtorita' pubblika li ma tkunx awtorizzata sabiex twettqu;

jew

(ii) meta l-awtorita' pubblika tkun naqset milli tosserva l-principji tal-gustizzja naturali jew htigijiet procedurali mandatorji fit-twettieq ta' l-ghemil amministrattiv jew fid-deliberazzjonijiet ta' qabel dwar dak l-ghemil;

jew

(iii) meta l-ghemil amministrattiv jikkostitwixxi abbuz tas-setgha ta' l-awtorita' pubblika billi dan isir ghal ghanijiet

mhux xierqa jew jissejjes fuq kunsiderazzjonijiet mhux rilevanti;

(iv) meta l-ghemil amministrattiv ikun imur mod iehor kontra l-ligi."

Izda s-**subinciz (4)** ta' l-istess artikolu jiddisponi li:-

"d-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu ma ghandhomx japplikaw meta l-mod ta' kontestazzjoni jew ta' ksib ta' rimedju dwar xi att amministrattiv partikolari quddiem qorti jew tribunal jigi provdut dwaru f'xi ligi ohra".

Illi jibda biex jinghad mill-ewwel, ghar-rigward tat-tieni eccezzjoni, li l-azzjoni odjerna tikkoncerna tentattiv biex il-Qrati ordinarji jistharrgu gudizzjarjament l-azzjoni amministrattiva li ttiehdet in konnessjoni mar-razzett mertu tal-vertenza odjerna mill-Awtorita' ta' l-Ippjanar u dan b'riferenza ghall hrug ta' l-Avviz biex Tieqaf u ta' Twettiq Numru 135/02.

Illi bhala tali l-azzjoni odjerna in kwantu taqa' fil-parametri tal-**artikolu 469A tal-Kap 12,** u partikolarment l-ewwel subartikolu tal-istess sub-artikolu, li jaghti lill-Qrati ordinarji l-gurisdizzjoni li jistharrgu l-validita' ta' xi ghemil amministrattiv jew li jiddikjaraw dak l-ghemil null, invalidu u minghajr effett f'kazijiet specifici. Infatti fis-subartikolu (b) *"meta l-ghemil amministrattiv ikun ultra vires: (iii) meta l-ghemil amministrattiv jikkostitwixxi abbuz tas-setgha ta' l-awtorita' pubblika billi dan isir ghal ghanijiet mhux xierqa jew jissejjes fuq konsiderazzjonijiet mhux rilevanti".*

Illi kif inghad fis-senenza tal-Qorti ta' l-Appell **"Pietru Pawl Borg et vs L-Awtorita' ta' l-Ippjanar et"** (App. Civ Nru: 255/97 – 8 ta' Mejju 2003) :

"Madanakollu, ghandu mill-ewwel jigi rilevat li din il-gurisdizzjoni tal-Qrati ordinarji tinsab cirkoscritta u limitata bil-provedimenti tal-istess ligi, fosthom ir-raba' subartikolu tal-istess artikolu 469A. Dan is-subartikolu espressament jimponi li d-dispozizzjonijiet tal-artikolu 469A ma ghandhomx japplikaw meta il-mod ta'

kontestazzjoni jew ta' ksib ta' rimedju dwar xi att amministrattiv partikolari quddiem qorti jew tribunal jigi pprovdut dwaru f'xi ligi ohra.

L-eccezzjoni preliminari ta' l-appellanti Awtorita` ta' l-Ippjanar, dwar in-nuqqas ta' gurisdizzjoni tal-Qrati ordinarji li jisimghu u jiddeciedu l-mertu tal-kawza odjerna, hija evidentement ibbazata fuq dan ir-raba' subartikolu tal-artikolu 469A. Dan is-subartikolu effettivament jillimita l-gurisdizzjoni tal-Qrati ordinarji ta' kompetenza civili biex jistharrgu l-validita` ta' xi ghemil amministrattiv ghal kazijiet fejn ma jkunx provdut b'xi ligi partikolari mod iehor ta' kontestazzjoni jew mod iehor li bis-sahha tieghu jkun possibbli l-ksib ta' rimedju effettiv quddiem xi tribunal specjali jew Qorti li l-istess ligi tkun hasbet ghalih.

Issa, fil-kaz odjern huwa fatt notorju li hemm ligi specjali li tirregola l-hrug tal-permessi tal-izvilupp, ezattament l-Att Nru 1 tal-1992, li inter alia ikkrejat makkinarju u proceduri ad hoc biex wiehed ikun jista' jikkontesta xi decizjoni u jew xi ghemil amministrattiv tal-Awtorita` tal-Ippjanar li bihom wiehed ikun qed ihossu li gie aggravat. Issir riferenza hawn, partikolarment ghat-tribunal independenti, cioe` l-Bord ta' l-Appell dwar L-Ippjanar, imwaqqaf bis-sahha tal-Artikolu 14 tal-imsemmi Att tal-1992 dwar l-Ippjanar ta' l-Izvilupp. Dan il-Bord inghata, inter alia, il-gurisdizzjoni specifika li jisma' u jiddeciedi appelli maghmulha minn min ikun ihossu aggravat b'decizjoni tal-Awtorita` tal-Ippjanar dwar kull haga ta' kontroll ta' zvilupp, inkluz it-twettiq ta' dak il-kontroll. L-Artikolu 15 jipprovdi wkoll li d-decizjonijiet tal-Bord ikunu finali, hlief dwar punti ta' dritt decizi mill-istess Bord li minnhom inghata dritt ta' appell lil din il-Qorti ta' l-Appell".

Illi fis-sentenza **"Trimeg Limited vs L-Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (Cit Nru: 519/97 – 28 ta' Jannar 2004) l-Onorabbli Qorti qalet *"..illi fejn il-ligi specjali tipprovdi rimedju xieraq u effikaci ta' judicial review, allura l-istharrig ta' l-ghemil amministrattiv mill-Qorti ma jistax isehh".*

Illi fl-istess sentenza l-Onorabbli Qorti kompliet :

*"Il-kaz "**Bunker Fuel Oil Company Limited –vs- Paul Gauci et**", Appell, 6 ta' Mejju 1998, kien jittratta min materja partikolari hafna. F' dik il-kawza kien gie kkonstatat illi l-istat tal-gurisprudenza prevalenti tal-Bord ta' l-Appell fil-mument ta' l-intavolar ta' dik il-kawza (8 ta' Novembru 1995) kien jeskludi terzi persuni nteressati jew aggravati milli jikkonsegwu appell quddiemu. Dik l-istess sentenza effettivament ghamlet din l-osservazzjoni: "l-eskluzjoni tal-gurisdizzjoni tal-Qorti, biex tistharreg l-ghemil amministrattiv, tkun gustifikata biss jekk il-Qorti tkun sodisfatta li fil-prattika persuna kellha rimedju effikaci u adegwat verament disponibbli ghaliha u hija irragjonevolment ma utilizzatx tali proceduri disponibbli." F' dak il-kaz il-Qorti espremiet il-fehma illi ma kienx hemm din il-gustifikazzjoni skond il-fattezzi ta' dak il-kaz u ghalhekk optat ghaz-zamma tal-gurisdizzjoni taghha;*

*Fil-kaz l-iehor "**Walsh's Limited –vs- Awtorita` ta' l-Ippjanar**", Prim' Awla, Qorti Civili, 26 ta' Marzu 1997, li wkoll jikkontjeni fattispeci partikolari, dik il-Qorti kienet hemm qed tikkonsidra kwistjoni ta' enforcement notice emessa arbitrarjament u kienet tal-fehma illi kellha gurisdizzjoni tissindika l-kaz kif prezentat quddiemha wara li osservat illi dan ma kienx jinkwadra ruhu fil-parametri ta' l-Artikolu 52(6) ta' l-Att, rizervat ghall-gudizzju tal-Bord;*

- *Omissis-*

*Kif ahjar rilevat fid-decizjoni fl-ismijiet "**John Cauchi –vs- Chairman Awtorita` ta' l-Ippjanar**", Appell, 5 ta' Ottubru* 2001, gjaladarba l-ligi specjali kkrejat makkinarju u proceduri ad hoc biex wiehed ikun jista' appozitament jikkontesta xi decizjoni u/jew xi ghemil amministrattiv ta' l-Awtorita` ta' l-Ippjanar li bihom ihossu aggravat, allura l-Qorti ordinarja hi svestita, ex-artikolu 469A (4), milli tistharreg gudizzjarjament id-decizjoni amministrattiva, billi dak l-istharrig hu rizervat ex-lege lill-Bord specjali;"

Illi fil-kaz in kwistjoni fl-ewwel talba taghhom l-atturi qed jitolbu li jigi dikjarat li z-zewg *stores* indikati fl-Avviz 135/02 huma koperti bil-permess hemm indikati. Din hija talba li tirrikjedi investigazzjoni dwar il-fatti u din il-Qorti hija ta' l-opinjoni li l-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar kellu gurisdizzjoni li jiehu d-debita konjizzjoni ta' dan l-aggravju kieku l-istess attur jew atturi irrikorrew ghall-istess skond il-ligi. Fil-fatt skond id-disposizzjonijiet ta' l-**artikolu 52 (9) tal-Kap 356** kull persuna li thossha aggravata b'avviz ta' twettiq notifikat lilha tista' taghmel appell lill-Bord ta' l-Appell u wara dan l-appell hemm ukoll rikors lejn il-Qorti ta' l-Appell skond id-disposizzjonijiet ta' l-**artikolu 15 ta' l-istess Kap.**

Illi ma kien hemm xejn x'izomm lill-atturi milli jappellaw minn tali Avviz Biex Tieqaf u ta' Twettiq skond il-ligi, u wahda minn dawn ir-ragunijiet setghat tkun li l-istess zvilupp indikat fl-Avviz Numru 135/2002 kien munit bil-permess; minflok l-istess atturi ghamlu applikazzjoni sanatorja, li fiha nfisha tammetti li huma kellhom zvilupp bla permess.

Illi tali applikazzjoni Numru 1918/02 giet rifjutata ghaliex inghad li:-

1) The new layout is very sporadic and unlike that approved in PB 5582/84 fails to achieve a grouped effect to minimize visual impact. Considering that the site is located in open terrain the new layout is visually obtrusive and adversely affects the ecological value of the area, running counter to the adopted Policy and Design Guidance: Farmhouses and Agricultural Buildings, and to Structure Plan policies RCO 4, RCO 8, RCO 9 and RCO 10.

2) Structure Plan policy RCO 4 provides that, particularly within Rural Conservation Areas, areas of scenic value will be protected and enhanced. The area in which the site is located is of considerable scenic value. The proposal would detract from this, and so it would conflict with Structure Plan policy RCO 04.

3) The site is located in an Area of Ecological Value, where further human intervention, particularly in the form proposed, is not desirable. The proposal would therefore adversely affect the area, hinder its protection, and run counter to the rural conservation and ecological objectives of the Structure Plan, particularly policies RCO 8, RCO 9 and RCO 10.

4) The existing farm was not constructed according to permit PB 5582/84 and illegal land reclamation was also carried out (ECF 606/96 and ECF 149/99). The proposal therefore runs counter to Circular PA 2/96 which states that 'when existing building development on a site is wholly or partly illegal the DCC will not consider a development permit application relating to new development on that site, unless the development is regularized'.

Illi ghar-rigward ta' dan ir-rifjut datat 18 ta' Marzu 2003, m'hemmx kontestazzjoni li t-talba ghal rikonsiderazzjoni saret b'mod tardiv u ghalhekk ma kenitx valida. Ma jidhirx li sar appell minn tali rifjut lanqas u dan kien ghal darba ohra disponibbli kemm quddiem il-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar u kemm quddiem il-Qorti ta' l-Appell f'kaz ta' punt ta' dritt kollox skond id-disposizzjonijiet ta' l-**artikolu 15 tal-Kap 356.**

Illi jidher li minflok l-istesss atturi regghu ssottomettew applikazzjoni ohra Numru 3311/03 bl-istess talba ta' l-applikazzjoni precedenti cioe' *'to sanction part reconstruction of burn out poultry farm (Area ABCD) and part extension of stores/garages and erection of boundary wall and landscaping'.* Illi bazikament din l-applikazzjoni wkoll giet rifjutata ghall-istess ragunijiet moghtija fl-applikazzjoni Nru 01918/02 fis-26 ta' Settembru 2003. Din id-darba tressqet talba ghal rikonsiderazzjoni fit-terminu li pero' ghadha ma gietx deciza mill-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar. Konsegwentement jista' jinghad li f'dan il-kaz l-atturi mhux biss ghandhom rimedju bil-ligi li tirregola l-izvilupp, izda li l-istess atturi qeghdin fil-fatt jusufruixxu

ruhhom mill-istess disposizzjonijiet tal-ligi. Fil-fatt ghad hemm proceduri ohra x’jistghu jittiehdu fil-konfront ta’ l-istess fl-istess Att.

Illi dwar dan jinghad ukoll li **l-Att I tal-1992** maghruf bhala l-**Att dwar l-Ippjanar ta' l-Izvilupp** jipprovdi rimedju (artikolu 15) lil kull min ihossu aggravat b'decizjoni ta' l-Awtorita' ta' l-Ippjanar kostitwita in forza ta' l-istess att, dwar kull haga ta' kontroll ta' l-izvilupp inkluz it-twettieq ta' dak il-kontroll, billi jaghti dritt ta' appell lil dik il-persuna aggravata lill-Bord ta' Appell liema Bord ikollu gurisdizzjoni li jisma' u jiddeciedi b'mod finali dik il-vertenza hlief fuq punti ta' ligi f'liema kaz ikun hemm appell lill-Qorti ta' l-Appell. B’hekk l-atturi kellhom dritt ta’ appell minn kull avviz imsemmi fic-citazzjoni attrici u l-avviz mertu tat-talbiet attrici a bazi tad-disposizzjonijiet ta’ l-**artikolu 52 (9) tal-Kap 356** u dritt ta’ appell quddiem il-Bord ta’ l-Appell dwar l-Ippjanar u quddiem il-Qorti taht id-disposizzjonijiet ta’ l-**artikolu 15 tal-Kap 356** u wara quddiem il-Qorti ta’ l-Appell.

Illi dan qed jinghad bla pregudizzju ghall-fatt li l-ewwel talba attrici ma tispecifikax lanqas abbazi ta’ liema disposizzjoni tal-ligi qed jinghad li l-istess Awtorita’ konvenuta naqset taht id-disposizzjonijiet ta’ l-**artikolu 469 A tal-Kap 12** – u fil-fatt din il-Qorti thoss li l-ewwel talba attrici ma giet inkwadrata taht l-ebda wahda mid-disposizzjonijiet ta’ l-**artikolu 469 A tal-Kap 12** ghalkemm manifestament l-atturi ma jaqblux mad-decizjonijiet ta’ l-istess Awtorita`.

Illi t-tieni talba hija bbazata fuq l-allegazzjoni li l-hrug ta’ l-Avviz biex Tieqaf u ta’ Twettiq Numru 135 mill-Awtorita’ konvenuta kien *ultra vires.* Illi kif diga’ inghad kien hemm sentenzi fejn irradikaw il-gurisdizzjoni tal-Qrati Civili Ordinarji f’kazijiet fejn giet allegata li xi azzjoni/decizjoni li ttiehdet mill-Awtorita’ kienet *ultra vires.* Izda kif fuq riferut f’diversi sentenzi nghad li l-Att Nru 1 ta’ l-1992 hija ligi specjali li kkrejat makkinarju u proceduri biex individwu jkun jista’ appozitament jikkontesta xi decizjoni u/jew xi ghemil amministrattiv ta’ l-Awtorita’ ta’ l-Ippjanar li bihom ihossu aggravat. Partikolarment, twaqqaf il-Bord ta’ l-

Appell dwar l-Ippjanar bl-imsemmi Att li ghandu l-gurisdizzjoni specifika li jisma' u jiddeciedi appelli maghmula minn min ikun ihossu aggravat b'decizjoni ta' l-Awtorita' ta' l-Ippjanar dwar kull haga ta' kontroll ta' l-izvilupp, inkluz it-twettiq ta' dak il-kontroll. Id-decizjonijiet tal-Bord ikunu finali hlief dwar punti ta' dritt deciz mill-Bord li minnhom gie provdut li jkun hemm appell lill-Qorti ta' l-Appell.

Illi fil-kaz odjern l-atturi mill-premessi taghhom jirreferu ukoll ghall-Avvizi li hargu ECF 606/96 u ECF 149/99 dwar *land reclamation without permit.* Matul il-kawza kif ukoll fin-nota huma abbinaw dawn l-Avvizi mal-fatt li giet rifjutata l-applikazzjoni taghhom ghaliex giet applikata cirkulari 2/96 li tipprovdi *'guidelines'* biex ma jinhargux permessi jekk ikun hemm xi haga llegali fuq is-sit koncernat.

Illi jinghad mill-ewwel li l-applikazzjoni ma gietx rifjutata fuq dik il-bazi biss, ghalkemm certament effettwat id-decizjoni finali moghtija. Inoltre' irrizulta li l-atturi (a fol.107 tal-process) verament attendew *meetings* ma' impjegati ta' l-Awtorita' konvenuta dwar din il-kwistjoni pero' mhux kontestat li ma sarx appell fuq dawn l-Avvizi kif indikat mil-ligi meta ndividwu jhossu aggravat u dan abbazi tad-disposizzjonijiet ta' l-**artikolu 52 (9) u artikolu 15 tal-Kap 356.** Allura, ladarba f'dawn il-kazijiet l-attur ma ghamilx uzu tal-makkinarju provdut mil-ligi ma jistax issa jipprova jattakkhom b'mod iehor wara tant snin. Mhux biss izda l-istess japplika ghall-Avviz biex Tieqaf u ta' Twettiq mertu tal-kawza odjerna u dan peress li jidher li ma sarx appell mill-istess skond id-disposizzjonijiet tal-**Kap 356** fuq imsemmija. Illi s-sentenzi citati mill-atturi fuq dan il-punt inkluz dik fl-ismijiet **"Charles Polidano vs Il-Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp"** (A.C. – 30 ta' Marzu 2001) tikkonferma li fil-fatt hemm rimedju iehor li huwa disponibbli lill-atturi, li huwa appell quddiem il-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar u mbghad appell quddiem il-Qorti ta' l-Appell. Is-sentenzi l-ohra citati wkoll jikkonfermaw dan il-principju, b'dan li ovvjament fejn hemm riferenza ghall-fatt li appell quddiem il-Qorti ta' l-

Appell minn decizjoni tal-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar hija limitata ghal punt ta' dritt deciz mill-Bord ta' l-Appell.

Illi jidher li akkost ta' kollox l-istess atturi riedu ghal xi raguni jevitaw li jsegwu l-procedura taht **il-Kap 356** miftuha lilhom, ghalkemm fejn jidher li xorta wahda dan ma zammhomx milli jaghmlu u jipprezentaw applikazzjonijiet sanatorji, li meta gew rifjutati, huma rrivolgew ghal din l-azzjoni minflok ghamlu uzu mid-disposizzjonijiet tal-Kap 356 fuq indikati u ghalhekk din il-Qorti thoss li f'dan il-kaz japplika s-**subinciz (4) ta' l-artikolu 469A tal-Kap 12** ghaliex ghalkemm l-atturi kellhom l-opportunita' li jaddottaw proceduri disponibbli lihom taht l-istess att huma naqsu li jaghmlu dan u dan japplika kemm ghall-Avviz ECF 135/02 kif ukoll ghall-Avvizi ECF 606/96 u ECF 149/99, li ghalkemm ma jifformawx parti mit-talbiet attrici izda gew imsemmija mill-istess atturi.

Illi dan kollu jikkonferma li l-atturi konsistentement injoraw l-istess proceduri miftuha lilhom taht id-disposizzjonijiet tal-**Kap 356** tant li b'konsegwenza ta' dan u minhabba r-rifjut ta' l-applikazzjonijiet minnhom sottomessi, bla ma l-istess atturi appellaw mill-istess, kif fuq indikat, l-Awtorita' konvenuta hija rinfaccata bi stat ta' illegalita' fuq is-sit in kwistjoni u ghalhekk giet applikata c-cirkulari 2/96.

Illi fil-fatt jirrizulta li gie ghal kollox ippruvat li l-Avviz 135/02 datat 27 ta' Frar 2002 gie notifikat lill-attur fis-6 ta' Marzu 2002 (a fol.145 tal-process). Minkejja li l-**artikolu 52 (9) tal-Kap 356** jipprovdi li kull persuna li thossha aggravata b'avviz biex tieqaf u ta' twettieq ghandha dritt tappella kontra tieghu lill-Bord ta' l-Appell fi zmien hmistax-il gurnata min-notifika ta' l-avviz, l-attur jew l-atturi ghazlu li ma jappellax. Minflok kif inghad issottomettew applikazzjoni sanatorja li giet rifjutata u l-attur rega' halla t-trapass taz-zmien u m'appellax. Imbaghad ghamel applikazzjoni sanatorja ohra li ghadha pendenti sallum.

Illi ghalhekk f'dan il-kaz ghandu jigi applikat s-**subinciz 4 ta' l-artikolu 469A tal-Kap 12** *stante* li l-attur ghazel li ma jutilizzax ir-rimedji provduti mil-ligi specjali u dan jisvesti lil

din il-Qorti mill-gurisdizzjoni taghha. Illi ghalhekk l-ewwel zewgt eccezzjonijiet tal-Awtorita' konvenuta ghandhom jintlaqghu.

Illi hawn il-Qorti taghmel riferenza ghas-sentenzi **"Dr. Philip Galea et vs Tigne' Development Co. Ltd"** (P.A. (GV) – 29 ta' Marzu 2004); **"John Cauchi vs Chairman Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (A.C. 5 ta' Ottubru 2001); **"Trimeg Limited vs L-Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (P.A. (PS) 28 ta' Jannar 2004); **"Victor Attard vs Chairman Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (A.C. 7 ta' April 2003; u **"Pietru Pawl Borg et vs L-Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (A.C. – 8 ta' Mejju 2003) li li kollha jipprovdu li gjaladarba l-ligi specjali kkrejat makkinarju u proceduri *ad hoc* biex wiehed ikun jista' appozitament jikkontesta xi decizjoni u/jew xi ghemil amministrattiv allura l-Qorti ordinarja hi svestita, minhabba l-**artikolu 469 A** milli tistharreg gudizzjarjament id-decizjoni amministrattiva, billi dak l-istharrig hu rizervat *ex lege* lill- Bord specjali.

Illi din il-Qorti taghmel riferenza wkoll ghas-sentenzi ta' l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell fl-ismijiet **"John Cauchi vs Chairman Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (A.C. – 5 ta' Ottubru 2001) **"Richard Zammit vs Chairman ta' l-Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (31 ta' Mejju 2002) u **"Borg vs l-Awtorita' ta' l-Ippjanar"** (A.C. – 8 ta' Mejju 2003) u **"Bajada vs Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp"** (A.C. – 27 ta' Frar 2004) fejn jinghad li meta persuna tonqos milli tuzufruwixxi ruhha mir-rimedji li tikontempla l-ligi, ma tistax wara tressaq l-ilmenti taghha quddiem il-Qorti ordinarja. Dan ghaliex altrimenti jkun ifisser li fejn il-ligi specjali tkun ipprovdiet ghar-rimedju f'dan il-kaz quddiem l-organi ta' l-istess Awtorita', dan ghandu jigi utilizzat anke ghaliex il-ligi tkun tat kompetenza ta' l-istess lill-istess organu – u jekk dan ma jigix utilizzat u jsir rikors lejn dawn il-Qrati dan ikun jammonta ghal tentattiv sabiex il-kompetenza ta' tali organu tigi b'hekk usurpata, u certament li dan huwa wiehed mill-iskopjiet ta' l-**artikolu 469 A (4).** (ara wkoll **"Kunsill Lokali Birzebbuga vs l-Awtorita' ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar et"** (P.A. (TM) – 7 ta' Lulju 2004). F'dan il-kaz l-attur konsistentement ghamel dan fid-diversi azzjonijiet li huwa naqas li jiehu quddiem l-

Awtorita’ kompetenti, sabiex mbaghad gie quddiem din il-Qorti biex jattakka d-decizjonijiet ta’ l-Awtorita’, meta ma hemm l-ebda spjegazzjoni ghaliex huwa ma utilizzax ir-rimedji lilu moghtija skond il-**Kap 356** u dan konsistenti tul l-*iter* kollu msemmi fic-citazzjoni attrici.

Illi dwar it-tielet talba attrici din il-Qorti fil-waqt li taghmel referenza ghas-sentenza **“Connie mart Anthony Galea vs Joseph Gauci”** (P.A. AJM 4 ta’ Ottubru 1993) ikkonfermata mill-Onorabbli Qorti ta’ l-Appell fis-7 ta’ Ottubru 1997 fejn jinghad li talba ta’ inibizzjoni in perpetwita’ ma hijiex ammissibbli, u b’hekk din it-talba ghandha tigi ghalhekk michuda, pero’ ma’ dan din il-Qorti zzid li minhabba li l-ewwel zewg talbiet ukoll qed jigu michuda ma hemm ghalhekk ebda bazi jew jedd li jsostni tali talba, u b’hekk din it-talba qed tigi wkoll ghal din ir-raguni michuda.

<u>III.   KONKLUZJONI.</u>

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta’ u tiddeciedi,** billi fil-waqt li **tilqa’ l-ewwel zewgt eccezzjonijiet tal-Awtorita’ konvenuta, tichad it-talbiet attrici** minhabba r-ragunijiet hawn indikati f’din id-decizjoni.

Bl-ispejjez kontra l-atturi.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------